

— 1 —

Dwoje przyjaciół i toledę zwartego, żołnierze
narodowych sił zbrojnych.

Współbotniczą radunie okisiaj stajemy przed grobem
naszego drożego tolego s.p. Romana Działka.

Twoje Romanie znieczułe i schowane życiem
sące przed sto latami. Należy do potolecia które
w tragicznych chwilach naszego narodu i kraju
najlepszej wieku oto to jest miłość do ojczyzny.
i jego kraju ojca. Po śmierci wojownika
w 1936 roku jako 11-latek chłopiec przy powrocie
porucznika Stanisława Staszego zostałem przyjęty do
11 pp. w Białostockim Goradzie jako elew Orkiestry i
młodziany desetniuk puk. W 1939 roku puk
wykonał na front, a zimą orkiestrę. Po walce zimowej
z wojskami sowieckimi puk pie rozwijał się
także na bieżąco w kierunku stoczonej walki.

s.p. Roman "w swojej jednostce dotarł do Lwówka
i tu pozostał na dłużny czas. W lutym 1943 roku
wstąpił do oddziału lesnego NSZ pod dowództwem
porucznika "Wojciecha" Róby w walce z Niemcami
został ciężko ranny, a dowództwo objął porucznik
"Bep" pod którego rozkazem walczył Roman ps.
"Czarny" - "Szatan". Były udział w walce z Niemcami
w Baranowie, Tymoszówce, Limowicach i Jawichostku, gdzie
został ranny i głośno i stoczyły się decydujące
walki. Tamże szkoła podchorążych w NSZ z pierwszą
lokalą i został awansowany do stopnia plutonowego.

Przed rokiem "Róra" dokonał żołnierskiej pochwile
w Wilkowiszu, urobił sobie Niemców pod głosem
śpiewu ludzi w walce ze egipskimi żołnierzami AL pod Marywą
polone owas w Rudniku zlitwidał swoje oddziały. Zostaje AL
pod dowództwem "Bębska".

87 Po powrocie z Górnego Śląska dojechał do Gdyni.
"Ciechego" Róży po walkach z NKWD i UB przy
Roucie Lipca 1944 roku, gdzie oddział z
S. Romauem polecieli wstąpić do wojska. W koncentracyjnej
Olsztyńskiej Szkole Oficerów Piechoty, zostało
skierowane do Gdańsk. Za udział w NSZ
został aresztowany 6. XI. 1949 roku i przeszedł do
w Bydgoszczy skazany na śmierć. W walkach z Armią
Radziecką skazano wyrok na 15 lat, z którym
odkroczał Oścem. Wszelaką zbrojną
7. 06. 1957 roku. W 1991 roku sp. Romau został
winiony o rewersjonizację wyroku, ale winiony Sąd
Pomorskiego Okręgu Wojskowego odniósł. Nie
ustaje w swojej walce o sprawiedliwość odwołując
się do Sądu Najwyższego, ale i tu nie uzyskał
jego wsparcia o sprawiedliwość. Należy Romau
nigdy nie mieć pogódki z istniejącą prządem
w Polsce. Zmęczony walką o Polskę i ludzkie
życia ona ujemnie działała na chwilę oddziaływanie na
rasistowską odporność. W imię Zarządu Okręgu
ZPNZS ~~pragnę~~ ~~do niego~~ ^{do nas} zarządu.

Dziśaj oddajesz się ciągle gorszej
ciemni, a dresze progu. Niedobry progi
przywieź cię do swojego królestwa.